

Ändrade föreskrifter för del av naturreservatet Svartån, Filipstads och Hagfors kommuner

Beslut

Med stöd av 7 kap. 6 § 1 miljöbalken beslutar länsstyrelsen att gällande B-föreskrift:

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

12. återställning efter flottledsrensning och skapande av död ved i vattendraget

ges utökat tillämpningsområde i enlighet med vad som framgår av bilagorna 3 A-C och de tillkommande bilagorna 3 D-E.

Hänvisningstexten som införts genom ändringsbeslutet den 7 juni 2022 i dnr 511-3346-2022 ska därför ha följande lydelse.

För information om var föreskrifterna under B ska genomföras hänvisas till kartor, bilagorna 3A - E.

Denna ändringsföreskrift ska gälla fr.o.m. den 15 maj 2024.

Bakgrund

Naturreservatet Svartån bildades 2012-09-25, dnr 511-101-2012, bland annat i syfte att vårda och bevara biologisk mångfald i och längs ett i huvudsak fritt rinnande, meandrande vattendrag med hög grad av naturlighet. Fria vandringsvägar för vattenlevande organismer och värdefulla livsmiljöer för arter i vattendraget ska återställas och bevaras. Dessutom ska reservatet bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande habitat och arter inom Natura 2000.

En revidering av vissa föreskrifter beslutades av länsstyrelsen 2022-06-07, dnr 511-3346-2022 varvid även bilaga 3 i beslutet från 2012-09-25, dnr 511-401-2012 ersattes med nya bilagor 3A, 3B och 3C.

Motivering

Svartån är klassat som ett värdefullt vatten av Naturvårdsverket. Ån hyser hotade och skyddsvärda arter, såsom flodpärlmussla, öring, storfläckig kungsnattslända samt flera rödlistade strandorganismer.

Svartån ingår i Natura 2000-området SE0610178 Brattforssheden och i bevarandeplanen anges för flodpärlmussla bevarandemålet *Det ska finnas ett livskraftigt och reproducerande bestånd av flodpärlmussla i området. Svartån ska utgöra lämplig livsmiljö för flodpärlmusslan. Vattenflödet ska vara permanent med en relativt hög hastighet. Det ska finnas strömmande och forsande partier samt lämpligt bottensubstrat för arten. En livskraftig och reproducerande öringstam är en förutsättning för att flodpärlmusslan ska kunna föryngra sig.*

Det bestånd av flodpärlmussla som idag finns i Svartån klassas enligt de statusklasser som används för svenska flodpärlmusselpopulationer som *"Snart försvunnen population"*. För att uppfylla kriterierna för livskraftiga bestånd och därmed långsiktigt säkra fortlevnaden av flodpärlmussla och öring behöver tätheterna av dessa arter öka. Genom att restaurera skadade biotoper skapas förutsättningar för en förbättrad reproduktion hos öring, bättre livsbetingelser för dess yngel och i förlängningen därmed även för flodpärlmusslan.

En restaurering av de aktuella områdena behövs därmed för att tillgodose syftet med reservatet. Det finns därför stöd för att med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken utöka det geografiska område inom vilket ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla intrång. De tillkommande områdena framgår av till detta beslut bilagda kartor.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har förelagt markägare och innehavare av särskild rätt inom det utökade tillämpningsområdet för föreskriften B12 att yttra sig. Förslaget till beslut har också remitterats till berörda kommuner.

Inkomna remissvar

Filipstads kommun avstyrker föreskriftsändringen och menar att restaurering av vattendraget kan innebära ökad risk för erosion vid Svartåns sidor samt en risk för att eventuella miljögifter i Svartåns bottensediment kan spridas nerströms.

Hagfors kommun har inga synpunkter på förslaget.

Länsstyrelsens bemötande av remissvar

Länsstyrelsen bedömer att återställningsåtgärder i vattendraget ger en utjämnande effekt som minskar risken för störtflöden och plötsliga översvämningar vilket därmed minskar erosionsrisken.

Frågan om eventuella miljögifter och deras spridningsrisk prövas i samband med tillståndsansökan för planerade åtgärder.

Upplysningar

Beslutet kungörs i Värmlands läns författningssamling samt i ortstidning.

Beslutet kan överklagas

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med naturvårdshandläggare Anders Tedeholm som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Linda Sundström och rättschef Göran Wirdéus medverkat.

Bilagor

1. Föreskriftskarta 3D
2. Föreskriftskarta 3E
3. Överklagandehänvisning